

آبونه شرائطی

مداجلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیانی
(۱۳۰) غروشدور.

نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دار و مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدلمین
بازیر اعاده اولونماز

الکتاب

س ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف اریب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

هیچ برشی کز سه فاعله بغض ایدر ، فعل منکردن راضی اولماز . امر بالمعروف ، نهی عن المنکر اهمیتی ایشته بوندن ناشیدر . شیوع منکرات امتک بادی تهلک سیدر :

«واتقوا فتنة لا تصيبن الذين ظلموا منكم خاصة» .

جناب حقلک اتمه واجب قیلدینی امر بالمعروف ، نهی عن المنکر آنجیق قوت و امارت ایله تام اولور ؛ چونکه بالفعل ازاله ایدمک اولان امر و نهی حکومندر ، تشکیک واجب اولان جهاد ، عدل ، مظلومه نصرت ، حدودی اقامه ، احیی اقامه ، صلاة جمعه و عیدی اقامه ده آنجیق قوت و امارت ایله تام اولور . بوکا مبنی «السلطان ظل الله فی الارض» اثری وارد اولمشدر . حتی «سلطان جائر ایله آلتش سنه بولونقی برکجه سلطاننیز بولومدن اصلحدر» بیلده دینلمشدر . شمدی یه قدر درلو درلو ظهور ایدن حادثات اجتماعیه بی تجربه و تدقیق ایدنلر بوسوزی تصدیق ایدرلر ظن ایدرم . فضیل بن عیاض ، احمد بن محمد بن حنبل و سائر کئی سلف امت بوندن ناشی «بزم قبول اولنه حق بر دعامن اولسیدی سلطانن دعا ایدر ایدک» دیمشدر ایدی .

ولی الامر آنجیق امر بالمعروف ، نهی عن المنکر ایچون نصب اولومشدر ، ولایتدن ، حکومندن ، امارتدن مقصوده بودر . ولی الامر الله اطاعت ، الدن کلدیکی قدر مصالح عبادی رؤیت قصد ایتلیدر ، ولی الامر فرائض دینه ، صدق ، امانت ، بروالدن ، صلوة رحم ، حسن معاشرت ... الخ کی معروفی امر ایدر ، مجمع علیه اولان محرمات ظاهره بی ، غش ، کذب ، خیانت ، یول کسمک ، غصب و فارتیه قالدیشمق ، ملکتمده آسایشی اخلال ایتک ، بفساد چیقارمق .. الخ کی مفساد اجتماعیه بی ؛ نکاحی شرعاً جائز اولمان قادی نی نکاح ایتک ، مدتری واجب اولان اعضایی ستم ایتماک ، ... الخ کی نسل و مرضه طائد اولان مفسدنی ، خلاصه بتون منکراتی منع ایدر . ترک واجباتدن طولانی ، فعل محرماتدن طولانی فاعللر نی عقوبته دوچار ایدر ، حتی منع فساد ایچون ؛ اقامه حدوده تمکن و اقتدار ایچون زمره مفسدیه قارشو قناده بیلده بولنور .

امر بالمعروف و نهی عن المنکر تدریجی در . بوباید قاعده «الا رفق قالا رفق» دن باشلا یه رفق «الا غلظ قالا غلظ» . قدر واریر ؛ موعظه و نصیحتدن باشلا نیر ، تهدیده ، حبسه و سائر عقوبات قدر واریلیر .

الحاصل ولی الامر منکراتک شیوعنه اصلاح مساعده ایتز . مجرد نهی عن المنکر مقصود اولقله شکلی رفع و ازاله ده مصلحته رعایت ایدر ، درایت و نفوذ نظریته کوره معامله ایدر . صدق ایله ، وقتاً بعد وقت بلادده تعاملك اختلافنه کوره اقوال فقهایه اتباع ایله دینی ، عقلی ، عرضی ، دمی ، مالی صیانت ایدر .

دین آنجیق امارت ، ولایت امر ایله قائم اولور ، دین اسلام آنجیق دولت اسلامیته کئی بقای ایله قائم دولت اسلامیته کئی انقراض ایله

منقرض اولور . صلاح دین و دنیا ایچون الزم اولان مصالح و مقاصد شرعیه آنجیق جمعیت ایله تام اولور . مرجعیت ایچون برپاش بولونقی ضرور ایدر . ابو داودک تخریج ایتدیک بر حدیث شریف موجهیجه امام الحکام ، سید الانام افندمن حضرتلری «اوج کشتی بر سفره چیقارسه ایچلرندن برنی امیر قیلسونلر» بیوریور ، سفر اشناسنده کی اوفه حق بر جمعیتده برینک امیر قیلنمننی امر ایدن نی ذیشان بونکله سائر انواع اجتماعیاتده بر امیره تنبیه ایتن اولیور . باشمنانی ، آفارشیتلکی کوکندن قویاریور .

امارت واجبات دینه ک ال بیوکلر ننددر . ولایت امر ، امارت امر دینی در ، اولیله بر ایتدر که آنکله الله تقرب اولنور . رسول الله طاعت ایله برابر قربت امارت افضل قرباندر . نه چاره که بر چوق کیمس ال رک مجرد ریاسته و یا ماله و یا شهرته اولان احتیاصلری دینلر نی افساد ایدیور ، رؤسای امور رؤسای مفسدین اولیور .

دنیا ده ال کوتو ولایت ال کوتو حکومت حکومت فرعونیه در : ان فرعون علا فی الارض و جعل اهلها شیعا يستضعف طائفة منهم بذيخ ابناهم ويستحي نساهم انه كان من المفسدين ، نظم کریمی موجهیجه فرعون مصرده خلقی حقیر کوریر ، خلقه جبروت و عظمتده بولنور ؛ واهالی بی تفرقه یه دوشوروب بر قسمی زبون و مقهور ایدر ؛ ارکک چوققلری بوغازلار ؛ قایللری آلیفور ایدی ، چونکه مفسدیندن ایدی . آرتق تبعه منی استحقار ایدن ، تبعه سنه قارشو تحکمه قالدیشان ، کبر و عظمتده بولنن ، تبعه منی تفرقه یه دوچار ایدن ، اولدیرن ، تبعه سنه ظلم و غدر ایدن بر حکومت حاشا حکومت اسلامیته دکل ، حکومت فرعونیه اولمش اولور . «جریده علیه»

ازمیری

اسماعیل حق

مسلمانلر نه دن کری قالدیلر و نیچون ایلر یله یه میبورلر ؟

بر مسئله که بوکون کره ارض اوزرنده موجود بتون مسلمانلری هروقت کندن زیاده اشغال و ازجاج ایتکده در . و ایتیمی لازمکیر . واقعا بومسئله یالکیز بوکونک مسئله سی دکلدر .

عصر لر دینبری از یحیی دوشونجه سی اولانلری درین درین دوشو . ندور مکده ایدی . فقط بوکون آرتق ال حاد بر دوره سنه کیرمش بولونمکده در . چونکه عالم اسلامک ال بیوک قسمی تشکیل ایدن پرلرده مسلمانلرک چوغی خلافت عظمای اسلامیته حقنده بیوک امیدلر پرورده ایتکده ایدیلر . بز اولنلرک دائما مدار افتخار و وسیله نجات و فلاح اوله حق امید کاهی ایدک . فقط صوک و قهرلر مسئله بی بتون عربانلغیه میدانه چیقاردیغندن اوامید ایله یاشایان مسلمانلرده شیمیدی زهراب اضطرارک ال مدهشی اولان انکسار امید و خیال عذابنه دوشمش

ثبوت ، مسلمانان بر وقتل ایلری کیتمشلر وغایت اساسی برمدنیت میدانه کتیرمشلر ایدی . حتی یالکیز کندیلری ایلری یتیمش اولمایوب بشقعلری بکده ایلری کیتمه لرینه و دها طوغریسی بوکونکی مدنیتک ظهور و حصولنه سبب اولمشلردر .

بونی اثبات ایچون تاریخی سویلدهلم : تاریخ کوستریبورکه جناب پیغمبر افندمنیمت بیوردقلری وقت بشون عالم مدنیت دن محروم ایدی . چین و مصر مدنیتلری چوقدن منقرض اولمش بولوندی کی خی اسراشیل ، یونان و روم مدنیتلری ده قلاماش ایدی .

اوزمانلردن قاله کتب و آثار متروک ، بی رغبت و ضیاعه محکوم بر حالده بولونیوردی ،

عربستان و جوارلری علم و معرفندن بی خبر اولدینی کی اوردوباده قارا کلق برجهالت ایچنده بیان ایدی . خرسیتانلق هیچ بر ثمدنیت کوسترمه مش ، دنیا باشندن باشه ظلمت و جهالت ایچنده ایدی . حضرت پیغمبرک مهذظهوری اولان برلرده اولیه غریب آثار جهل و وحشت و ارایدی که انسان وقوعنه احتمال ویرمه . مثلاً قزاولادلرینی فضله یوغاز عدایده رک دیری دیری کومک موجب منفخرت بر عادت صایلیور ایدی . و دوه بولیه نطرا و تطهرا ایدرلرایدی .

مدنیتک ال بیوک شرطی اولان امن و اسایش ، وحسن آمیزش فوق الانه مغل ایدی . ایشته فخر کائنات افندمن اولیه برزمانده بولیه بر محیط ایچنده یتبشهرک دین اسلامی اشره باشلادی . معروض قالدینی بک شدتی مخالفتلره ، مماعتلره رغماً آرز وقت ظرفنده اخلاق عمومییه اوزرنده بیوک آثار صلاح کورولمکه باشلادی .

ایمان ایتیمه نلر بیسله تعقیب ایشدکاری بولارک انسانی اولمدیننی اکلار اولمشلردی . بش اون سنه ظرفنده عادات جاهلیتک بک چوقلری ترک ایدلدی . هله بری برلری بک قانلرینه صوصامش نیجه قوملر فیض اسلامیتک تأثیریه قارده ش اولدی .

حیات پیغمبری اثناسنده قیامته قدر دنیانک هر برینه و هر زمانه کفایت ایده جک اساسات مدنیته نک = دینیته نک کافیه کاملاً تقرر ایتدی . یعنی قرآن کریم کاملاً نازل اولدی . آرتق اوندن صکره او کتاب مبین دن استفاده ایتک ، احکام جلیله سنک حسن تطبیقنه موفق اولق قابیلوردی که عالم اسلام شمدی به قدر بو خصوصده شان جلیل اسلامک مقتضای قدر دکلسده ینه علو اسلامی کوسترمکه کفایت ایده جک درجه ده موفقیتلر کوستردی .

معلوم درکه مدنیتک ویا دینک (زردین و مدنیتی برمنایه قولالانیورز) اوچ رکن اساسی واردر : عقلجه صلاح ، بدیجه صلاح ، روحیه صلاح ، تعبیر آخرله علم و معرفت و صحت بدن و اخلاق در .

اهل اسلام بونلرک کانه سنده بیوک ترقیلر تأمین ایتدی . دها اول کلن مدنیتلرک احیاسنه ، اکال نواقصنه همت ایتدیلر . حقیقت ، اووقلر ایچون الک صوک واک مترقی ، فقط اونودولمش اولان یونان مدنیتک

بولونیورلر . ثبوت غایت آغیر وجدی اولان بومشله هیچ بر وقت بوکونکی شدتی اکتساب ایتیمشدی . چونکه قلیکاه اسلام تعرض واخلالدن اولدقجه مصون و محفوظ قالمش بولونیور ایدی .

طبیعی درکه براضطرابک اشتداد واعممی دائما شثامت آوردکلدر . بلکده اکثریا موجب تیفظ و انتباه اولدینی جهته سعادت آوردر . بناء علیه بزمده حال اسف اشتمالزک درجه نهاییه وارمسی ، هیچ شبهه یوقدرکه حقیقی انتباهمزی موجب اوله رقی اسباب تدنی و مصایمزی ایجه تشخیه واک طوغری تدادی نی بولوب حسن تطبیقنه موفق اولمازیه بادی اولاجق در . آجق بوبابده عهدمه تر تب ایدن اهم وظیفه لر واردرکه اونلرده یاسه دوشمیه رک ماضی و حال کال دقت واعتدال ایله تدقیق ایدوب حقیقتی ایی اکلامق ، صکرده ایجانی حقیقی اهل ایمانلره یاقیشه حق صورتده اجرا ایله کدر .

یاسه دوشمه ملی ز . چونکه یأس اخلاقاً مذموم ، دیناً مردوددر . نستعید بالله : « انه لا یأس من روح لله ... »

اضطرابات و مصایبک اشتدادی یأس دکل ، امید نجاتی مستلزم اولدی دردیمشدم . اوده حدیث پیغمبری ایله ثابت بر حقیقت در : اشتدی ازمه تنفرجی .

ماضی نی ، حالی ایجه تدقیق ایدره رک حقیقتی آکلایوب صکره ایشه کیریشملی ز . چونکه « ولانقب مالیس لک به علم » بیوردلینی کی تا فاتحه شریفده صراط الذین انعمت علیهم ، غیر المغضوب علیهم آیت جلیله سنده کی غایم ضمیرلرنده ماضی به و حاله عاند بالجمله وقایع و شئون نظر اعتباره الملق لزومک مندرج بولوندینی مفسرین کرام حضرانک ارشادات علیه لرله معلومدر . واقعا انسانک مطمح نظری دائما استقباله معطوف اولق لازمکلیر . فقط ماضی نی ، حالی حقیقه نظر اعتباره المادقجه و اونلره حقیقه مربوط قالمادقجه صاعلام بر استقبال تأمیننی ممکن دکدر . اونک ایچون بن : « ماضی کچمش . حال بزمه حاکم ، شمدی بزاستقباله حاکم اولق ایچون جالیشمالی ز ، آجق استقباله حاکم اولابیامک ایچون ماضی ایله حاله عاقلانه مربوط اولماز لازم کلدیکنی اونو عامالی ز » دیبورم .

حقیقی اهل ایمانه لایق صورتده جالیشمق لزومنی ذکر ایدیشیمز مع التأسف بوبابده قصورلریمیزک بک چوق و بک بیوک اولدینتی هب بیلدیکمزدندر . حال بوکه عملسز ایمانک ایشه یارامیه جنی و ایمان والعمل قرینان لایصلح کل واحد منهم الا مع صاحبه حدیث شریفیه ثابت در . بناء علیه حقیقت تظاها ایتدکدن صکره یالکیز اکلامقه قالمایوب بیوک دردیمیزک ازاله سیچون عقلمیزک ایردیکی ، کوجیمیزک یتدیکی قدر جالیشمایده هیمز عزم و جزم ایتلی ز .

کله اصل موضوعه : مقاله منک باشنده مسلمانلر نه ایچون کری قالمشلر دیمش ایدک . کری قالمق ایچون برکره ایلری کیتمک لازمکلیر .

ضیاعدن محافظه سی، احیای انجق مسلمانان طرفندن اسان صربه
ترجیه سی سایه سنده اولدینی کی یونان مدینتی برحقیتنه بدل بیک خرافه
ایله، اساطیر ایله قارشیدرلمش اولدیغندن اولنلک مضر تأثیراتی ازاله
ایله جددک اهزه، حقیقتک خیاله غلبه سی تأمین ایله حکمت و مدینته
مثالت وکال بخش ایتدی.

علوم و معارف، هنر و معرفت خصوصاً ندره عالم اسلامک نه بیوک
یکیلکله، ترقیلر کوستردیکی هرکسجه مسلمدر، دها ابتدای اسلامده
علم جبر ایجاد ایدلمش و بونک امام علی افندمن طرفندن تعلیم بیورلمش
اولدینی مشهوردر.

علم کیمیا کذلک حکمای اسلام طرفندن ایجاد و بر طرز سلیمه
افراغ ایدلمشدر. بوسله یی، کاغدی، باروتی، طوبی، تشکی ایلاک
مسلمانلرک ایجاد و یا استعمال ایتدکلری معلوم دکلدر؟

ملککلرک، ملنلرک حسن اداره سی، سوق الجیش، پوسته معاملاتی،
خسته خانلر، مدرسه لر، دارالصناعه لر هب عالم اسلامده زمانه کور
تکمل ایتمش آثار عرفاندن درلر.

مسلمانلرک قوت و صحت بدنه نه درجه اهمیت و بر دکلری مشاق
سفریه یه تحمل و قوت و قدرت خصوصنده کوستردکلری آثار بسالت
و متانتلرله ثابتدر.

ذوق بدیی لرینی ده حالا اربابنک حیرتله تماشا ایتدیکی
آثار تزیینه و معماریه کوسترمکدهدر.

اخلاق خصوصنده کی بیوککلری ده مسلم و غیر مسلم بالجمله عناصر
انسانیه اوزرنده تطبیق ایتدکلری عدالت و شفقتله مشیدر. بالجمله حکمای
فلاسفه ملله ده اتفاق ایتدیکی وجهله اخلاق، عدالت و شفقت اولوب بونلر دینمک
امر ایتدیکی عدل و احسان قاعده لرله تأمین ایدلر یکندن الک علوی طبایقات
اخلاقیه نمونه لری جناب پیغمبرک زمان سعادتلرنده کورولدیکی کی خلفای
راشدین و اوندلرکله ظهن ملوک عادل زمانلرنده ده بک چوق مثالری
وارددر.

خليفة وابن عم رسول الله جناب علی لله حضور حاکمه بر موسوی
ایله بان یانه محاکمه اولدقلری و شاهدلرک عدم کفایه سنه بناء دعوایی
حضرت علینک غائب ایتدیکی فقط بومرتبه یوکسک عدالت قارشیسنده
موسوسنک متأثر اوله رق جناب علی به ترضیه و ربوب دین محمدی یی
قبول ایتدیکی مشهوردر. دها اول حضرت عمر رضی الله عنک قدس
فتوحاننده وسائر وسیله لرله کوسلتردیکی علوی هدالتر بتون دنیانک
بتون تاریخلرنده زینت بخش انسانیت اوله رق مسطوردر. حاصلی
تاریخ اسلام غایت قدسی عدالت نمونه لرله طولودر. شفقت و مرحمت
خصوصنده دخی مسلمانلر هر ملت دن ایلری کیتمشلردر. السانلردن باشقه
حیوانات ایچون دخی مؤسسات خبریه یا پیلدینی بوکون حالا موجود
اولان آثار و فیه لرله مبرهندر.

خلاصه معروض اسلامک مدینت جهانیه قدرچدی، نه قدر علوی

خدمتلر ایتدیکی دنیانک هریرنده موجود اولان اسلام آثار
عمرانیله ثابت اولدینی کی دوست، دشمن بتون طوغری بازان ملنلرک
آثار محرره لرنده محفوظدر بو بایده. دین اسلام و علوم فنون،
کتابنده اوروپا و آمریکا مؤلفلرینک افاده لرینه، شهادتلرینه مستند
غایت موثوق و مهم و غایت جالب دقت تفصیلات موجود اولدیغندن
ارزو ایدملر اورادن اوقورلر.

بک اعلا دنیانک الک یوکسک دیننه مالک و اوقدر واسع و مهم
فتوحاته مظهر اولمش و بر چوق علمی موفقیتلر کوسترمش، بیوک عالملر
یتشیدرمش اولان بو ملت اسلامیه صکره دن نه ایچون کريله مش
و ایلریله مکده دوام ایدمه مش دیسه جکسکزدکلکی؟

نموت بو سؤال کندی کندینه وارد خاطر اولور. فقط بو
سؤالده تصحیح ایدیلرک برجهت وارددر، اولا اونی تصحیح
ایدملر. نه ایچون کريله مش دیمیه لمده نه ایچون کری قالمش دیمیه لم. چونکه
عالم اسلام اولا کريله مشم کری قالمشدر. کری قالدقندن صوکره
کريله مکده ضروریدر. بورالری تکرار ایضاح ایدمه جکزد. شمدی
نه ایچون کری قالمش دیه قبول ایدملر. زیرامسلمانلرک بوحالی باشلیجه
واولا اوروپالی لرک ایلریله ملرندن نشئت ایتمشدر، مسلمانلرک کريله ملرندن
دکلر، بناء علیه دهالیسی اوروپالیلر ناصل ایلریله مشلر اوزاسنی آریالم.
یوقاری ده مسلمانلر هم کندیلری ایلریله مشلر، هم ده بشقه لرینک
ایلری کیتمه لرینه، دها طوغریسی بوکونکی مدینتک ظهور و حصوله
سبب اولمشلردر دیمش ایدلر. شمدی اونی ایضاح ایدمه جکزد.

مسلمانلرک دین و مدینت ایچون دائرة فتوحاتی توسیع ایتدکلری
صمرده معلوم اولدینی اوزره ایلاک عصر هجری نهایتلرنده اوروپایه
کچرک بالاخره اندلس مدینتک ظهورینه سبب اولمشلردر. اووقتلر
اوروپا عالمی تماماً ظلام جهالت ایتیمده و هرکس بری برینک کوزنی
چیقاریور ایدی. اسلاملرک بویلریله ملری اولنلرک انتباهلری موجب
اولدی. و مجاورت سببیه کیتدکجه آرتان تماس ده مسلمانلرک الک بیوک
مدار تمیزی اولان علم و معرفت دن مستفید اولق ایچون چالیشمالرینی
انتاج ایتدی. اوروپالیلر کندی دورانتباهلرینک اون بشنجی اون آلتینجی
عصرلرده اولدینی سویلرلر سه ده حقیقت ای آرائیرسه اوروپالیلر ایلاک درس
انتباهی مسلمانلرک اندلس مدینتلرندن آلمشدر. مسئله لله برصفحه سی بویه
اولدینی کی دیگر برهم صفحه سیده اهل صلیب سفرلرینه تأیددرکه بوکونکی
اوروپا ترقیاتی الک زیاده اندلس مدینتیه اهل صلیب سفرلرندن الدقلری
انتباهه مدیوندر.

اوروپالیلر دور انتباهلری طبعانک ایجادینه مدیون کوسترلرکه
برجهتله طوغریدر. فقط طباعی ایجاد ایدمه جک قدر منور یتشیدرک
ایچونده بر دور انتباه کچمش اولق لازمکلمزمی؟ هم طباعت اون
بشنجی عصر ده ایجاد اولونمشدر. حالبوکه اوروپالیلرک علم
تحصیلنه دها اول چالیشما به باشلادقلری ال یازیلرله هرر محفوظ کتله

سو کبلی وطنم زک مقدراتی حقندہ آوروپا افکار عمومیہ سی تغلیط ایچون قوریلان منفور اینتریکہ و تزویرلرده بدایتاً حقیقتی ستر ایندیرہ چک بر شکل وخیم آلمشدی . فقط هر قدرک ، هر سلطه نیک فوقندہ بر عدالت الهیه واردی . مسلمانلر ، بو عدالتک ابر کج نجل ایدہ جکنہ ایمان ایدیورلردی . شہسز بر عدالت نجل ایدہ جک حقیقت ایلریله مکہ باشلاہ جقدی . بوکون حقیقت هنوز قطعی غلبہ سی قازانمش اولماقلہ برابر ، هر حالده ایلریله یور هسج بر زمان امیدمزی کسمدیکمز عدالت ولطف سبحانی سایہ سندنہ نہایت حقیقتک غلبہ ایدہ جکنہ ایمان ایدہ لم .

تورکر بشریتی کیرن مدہش جدالدن چکلدکری زمان انسانیتہ برافق نوین آجق وعدیلہ ایلری سوریلن ویلسون پرنسپلریستہ استناد ایتش ، سلاحلریله برابر حقلرینک تأمینده انکلتزه ، فرانسه ، آمریکا وایتالیا کی بیوک دولتلرک ناموسنه تودیع ایلشدی .

ویلسون پرنسپلرینک بالخاصہ بزم عائد اولان مشهور ۱۲نجی مادہ سی دولت عثمانیہ حقندہ بالخاصہ شوخصوصلری استهداف ایدیورلدی :

- ۱ — بوغازلرک بالجلہ ملتک سفائن و تجارتہ کشادی .
- ۲ — عثمانی ایمراتورلرک تورک اولان بتون اقسامی اوزرنده حقوق حکمرانی عثمانینک صورت مطلقہده محافظہ سی .
- ۳ — تورکیادہ آکن اقوام سائرہ نک ترقی وانکشافنک تأمین .

بلریله ثابت اولدینی کی شمدی بزم اجنبی مکتبہلرنده تحصیل ایچون کیندیکمز نوعدن اندلسہ کلرک اسلام مدرسهلرنده تحصیل علوم ایدن پک چوق خریستیان طلبہ بولوندینی ده تاریخلرده مذکوردرہ اهل صلیب سفرلرنده بیوک قوتلرله کوچوک قوتلریمزه مغلوب اولمالری بتون بتون نظر دقتلرینی جاب ایدہ رک سینی تحری یه سوق ایتش ونتیجہده مسلمانلرک علوم وفنونہ رغبت ایتلرنده و دین اسلامک خرافانہ نمائت و حقیقتہ فرط مربوطیتندہ بولمشلر و بوسورتلرله بر طرفدن ارالرنده علوم و معارفک انتشارینہ چالشملر دیکر طرفدن خرافاتی افکار سقیمہ سی تهرق ترقی طریقہ سی طوتمشلردر . علمک معارفک ارالرنده قولایجه انتشارینہ خدمت ایدن آلت فرائت و کتابتہ مالک اولمالری بوبادہ الک مهم عامل اولمش اولدینی کی ینہ بو آلت قرائت و کتابتک بسیطلیکی درکہ اوروپالیرک ترقیلرنده الک مهم عامل کوردکری طباعتک ایجادی امر عظیمکده قولایجه ایجادیینہ سبب اولمشدر .

اگر اوروپالیرک ترقیسی آنجق طباعتک ایجادیله باشلامش اولسه ایدی طباعتک یکی ایجاد اولدینی بر زمانده قریستوف قولومبیتشمش اولابیلیرمی ایدی ؟

حاصلی اوروپالیرک حقیقی دور انتباهلرینک مسلمانلرک اوروپایہ کچدکلرندن صکرہ حاصل اولدیفندہ وباخصوص اهل صلیب تماسلری اوزرینہ قوت بولدیفندہ شہہ یوقدر . اون بشنجی واون التنجی عصرده کی سرعتله ترقی ایدن دور ترقی هب اولکی انتباهه و پک طوغری اولهرقہ طباعتک ایجادیینہ مربوطدر ، اوروپالیرک یونان آثار مدنیہ سی تدقیق ایتلری ده ینہ عرب کتابلری واسطہ سیله اولمشدرکہ بو حقیقت اوروپا تاریخلرنده بز تفصیل مسطور اولدینی کی الیوم کتبخانہلرنده محفوظ کتابلرله ده ثابتدر .

بناء علیہ اوروپا ترقیانک و بوکونکی مدنیتک فیض اسلام سایہ سندنہ اولدینی محقق اولوب کلہ جک مقالہ مزده اونلر ترقی ایتدکری حالده بز نه ایچون ایدہ ، شز اورالری ایضاح ایدہ جکز انشاء الله .

دوقتور مبلاسلی

اسماعیل حق

حقیقت ایلریله یور

زولا ، فرانسه نیک بو مستثنای سیاسی ، بدایتاً امیدسز کورینن فقط حقیقی اولدیفندہ قائم اولدینی بز دعوانک مدافع ملککی در عہدہ ایتدیکی زمان ، بتون جہانہ قارشو بلا پروا شویله باغیر مشدی : حقیقت ایلریله یور . ثبوت ، افکار عمومیہ ، کونا کون اینتریکہ و تزویرلرله یا کلش جریانلرہ سوز و کلہ نیرکن ، حقیقت اونودولمش کی ایدی . بردنبرہ بلند وجدالمرده بر عصیان قویندنہ ، حقیقت قیبر داغہ باشلادی ، نہایت یوریدی و مظفر اولدی .